

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa **Š. L.**, bytom v K., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu v Bratislave**, ul. 29. augusta č. 8, o zvýšenie úrazovej renty, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 18. júna 2007, č. k. 14Sd /19/2007 – 37, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 18. júna 2007, č. k. 14Sd /19/2007 – 37, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 18. júna 2007, č. k. 14Sd /19/2007 – 37, potvrdil rozhodnutie odporkyne z 23. januára 2007 č. X., ktorým nevyhovela návrhu navrhovateľa na nové určenie výšky úrazovej renty za obdobie od 1. januára 2004 do 1. júla 2006 lebo ho považoval za vecne správne. Poukázal na skutočnosť, že nárok navrhovateľa na náhradu straty na zárobku vznikol pred účinnosťou zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), a preto odporca nemal právomoc rozhodovať o výške náhrady za stratu na zárobku za obdobie do 31. decembra 2003.

Pokiaľ navrhovateľ žiadal, aby mu bola priznaná úrazová renta zvýšená o sumu 2 935 Sk predstavujúcu priemerný mesačný zárobok, ktorý dosahoval v čase do 30. novembra 1999 (teda pred jeho nezamestnanosťou), krajský súd uviedol, že jeho námietku nebolo možné zohľadniť pri určení náhrady na stratu na zárobku, lebo nenastala v dôsledku pracovného úrazu, ale v dôsledku straty pracovnej príležitosti, ktorá nebola v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom.

Napokon krajský súd konštatoval, že pokiaľ navrhovateľ namietal výšku pôvodne priznanej úrazovej renty, o takomto jeho nároku bol oprávnený rozhodnúť súd v konaní v občianskoprávných veciach.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Zdôraznil, že do 31. decembra 2003 mu bola náhrada za stratu na zárobku po skončení dočasnej práceneschopnosti doplácaná do sumy 17 510 Sk, t. j. do sumy priemerného brutto zárobku, a preto od 1. januára 2004 mu mala byť vyplácaná transformovaná úrazová renta vo výške 12 668 Sk, čo je rozdiel medzi sumou priemerného brutto zárobku 17 510 Sk a čiastočným invalidným dôchodkom, ktorý navrhovateľ poberal vo výške 4 583 Sk. Podľa jeho názoru, úrazová renta, ktorá mu bola od 1. januára 2004 vyplácaná vo výške 8 523 Sk bola určená v nižšej sume, ako mu v skutočnosti patrila. Tým, že krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne, v ktorom nebolo rešpektované znenie § 272 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, bola podľa názoru navrhovateľa porušená zásada rovnakého zaobchádzania. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zruší, lebo mu patrí úrazová renta od 1. januára vo výške 12 668 Sk mesačne, zvýšená o príslušné percento od 1. januára 2005 vo výške 13 625 Sk mesačne, od 1. júla 2005 vo výške 14 646 Sk mesačne a od 1. júla 2006 vo výške 15 518 Sk mesačne. Súčasne žiadal, aby súd zaviazal odporkyňu zaplatiť mu náhradu škody vo výške 142 396 Sk. V doplňujúcom vyjadrení z 8. októbra 2007 sa domáhal pri novom výpočte úrazovej renty zníženia základu dane aj o 1 400 Sk z titulu vyživovaného dieťaťa.

Odporkyňa žiadala rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 250s v spojení s § 246c a § 372o ods. 3 OSP/ preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľ utrpel 25. februára 1994 pracovný úraz, v dôsledku ktorého mu bola ku dňu 31. decembra 2003 vyplácaná náhrada za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti vo výške 8 523 Sk netto.

Uvedená suma predstavovala rozdiel medzi valorizovaným priemerným hrubým zárobkom 17 510 Sk mesačne, čiastočným invalidným dôchodkom, ktorý bol navrhovateľovi vyplácaný vo výške 4 842 Sk a priemerným zárobkom, ktorý naposledy navrhovateľ dosiahol pred skončením pracovného pomeru, k dátumu 30. novembra 1999 vo výške 2 935 Sk, znížený o preddavok na daň vo výške 1 210 Sk.

Podľa § 272 ods. 3 zákona o sociálnom poistení náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003, a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu, a to v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 primerane.

V zmysle vyššie uvedeného ustanovenia zákona o sociálnom poistení odporkyňa začala navrhovateľovi vyplácať uvedenú sumu 8 523 Sk mesačne od 1. januára 2004 v nezmenenej výške ako úrazovú rentu a v zmysle zákona túto aj pravidelne valorizovala.

Na základe žiadosti navrhovateľa z 21. septembra 2006 o zmenu výšky vyplácanej úrazovej renty odporkyňa preskúmala vyžiadané doklady a zistila, že v dôsledku navrhovateľom neuplatneného zníženia základu dane mu vznikol v roku 2003 na odvedených preddavkoch na daň preplatok. V súvislosti s preukázaným daňovým preplatkom vykonala prepočet jeho úrazovej renty a vydala napadnuté rozhodnutie, podľa ktorého má navrhovateľ od 1. januára 2004 nárok na úrazovú

rentu vo výške 9 143 Sk mesačne zvýšenú o príslušné percento od 1. januára 2005 na sumu 9 833 Sk mesačne, od 1. júla 2005 na sumu 10 704 Sk mesačne a od 1. júla 2006 na sumu 11 342 Sk mesačne.

Podľa vyjadrenia navrhovateľa mu odporkyňa doplatok úrazovej renty v sume 25 544 Sk za obdobie od 1. januára 2004 do 31. decembra 2007 zaplatila.

Napriek navrhovateľom uvádzaným rôznym výpočtom a tvrdeniam o nedodržaní zásady rovnakého zaobchádzania z odvolania a jeho doplnenia vyplýva, že sa v odvolacom konaní domáha priznania úrazovej renty vo výške 12 668 Sk brutto od 1. januára 2004. Domáhal sa teda zvýšená renty o náhradu zárobku, ktorý navrhovateľ dosahoval pred rozviazaním pracovného pomeru ku dňu 30. novembra 1999 (9 733 Sk + 2 935 Sk = 12 668 Sk).

Túto námietku navrhovateľ uplatnil už v konaní pred krajským súdom, ktorý správne uviedol, že strata v tejto sume nie je a nebola spôsobená pracovným úrazom, ale stratou pracovnej príležitosti, ktorá nie je v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom a preto nemôže byť pripočítaná k úrazovej rente.

S touto argumentáciou sa plne stotožňuje aj odvolací súd a poukazuje na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej: "... Aj keď zodpovednosť za škodu spôsobenú pracovným úrazom je zodpovednosťou objektívnou (bez ohľadu na zavinenie), je zamestnávateľ povinný nahradiť len takú škodu, ktorá poškodenému zamestnancovi vznikla pracovným úrazom, t.j. v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom. Skutočnosť, že poškodený zamestnanec sa nemôže zamestnať v inom zamestnaní, ktoré by zodpovedalo jeho pracovným úrazom zníženej pracovnej schopnosti len pre nedostatok pracovných miest, nie je podľa názoru dovolacieho súdu spôsobená v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom, ale situáciou na trhu práce. Aj keď je zamestnanec pre tento nedostatok bez práce a jeho sociálne pomery sa v dôsledku toho, že nemá po pracovnom úraze príjem z vlastnej zárobkovej činnosti, zhoršili, nemožno na tieto okolnosti z hľadiska odškodnenia pracovného úrazu prihliadnuť, keďže nie sú v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom. Nedostatok vhodných pracovných príležitostí je objektívnou okolnosťou a postihuje všetkých zamestnancov bez ohľadu na to, či ich pracovná

spôsobilosť bola znížená pracovným úrazom alebo z iných príčin. Preto z dôvodu zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze nemôže byť zamestnancovi nahradená ujma, spočívajúca v tom, že tento zamestnanec nemôže pre nedostatok vhodných pracovných miest mať príjem z vlastnej zárobkovej činnosti....(vid' medzi inými rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 93/2003).

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa, že odporkyňa mu mala základ dane znížiť aj o sumu 1 400 Sk na vyživované dieťa, odvolací súd poukazuje na to, že podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Túto námietku navrhovateľ uplatnil po prvý krát až v podaní zo dňa 8. októbra 2007, ktoré bolo doručené odvolaciemu súdu 19. októbra 2007 a lehota na podanie odvolania uplynula 7. augusta 2007, odvolací súd pri posudzovaní správnosti rozhodnutia krajského súdu na túto námietku neprihliadol.

Pokiaľ sa navrhovateľ domnieva, že základ dane by mal byť znížený o ďalšie položky, odvolací súd ho odkazuje na konanie pred príslušným správcom dane podľa zákona č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov, resp. zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

Na záver odvolací súd považuje za potrebné pripomenúť, že napadnutým rozhodnutím odporkyňa nerozhodovala o určení novej výšky úrazovej renty, podľa § 88 a nasl. a § 179 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona o sociálnom poistení, ale túto podľa § 272 ods. 3 zákona o sociálnom poistení prevzala vo výške, v akej navrhovateľovi patrila do 31. decembra 2003.

O tejto skutočnosti svedčí fakt, že výška náhrady škody za stratu na zárobku v roku 2003 patriaca navrhovateľovi mesačne brutto aj pôvodne bola totožná s výškou úrazovej renty priznanej brutto navrhovateľovi od 1. januára 2004.

Rozdiel bol vo výške odvádzanej dane, ktorá do 31. decembra 2003 bola 1 210 Sk mesačne a ktorá bola znížená potom, ako v roku 2006 navrhovateľ dodatočne predložil daňové priznanie za rok 2003.

Napadnutým rozhodnutím odporkyňa určila výšku úrazovej renty ktorá mala byť navrhovateľovi vyplácaná od 1. januára 2004, z ktorej sa následne počítala aj výška valorizovanej sumy úrazovej renty od 1. januára 2005, 1. júla 2005 a od 1. júla 2006.

Napriek skutočnosti, že k zvýšeniu pôvodne vyplácanej úrazovej renty od 1. januára 2004 došlo v dôsledku dodatočného predloženia daňového priznania navrhovateľom a jej výška brutto sa rovnala výške náhrady straty na zárobku brutto, vyplácanej do 31. decembra 2003, nemožno poprieť, že uvedeným rozhodnutím odporkyňa zmenila výšku pôvodne vyplácanej úrazovej renty a práve táto bola predmetom nespokojnosti navrhovateľa.

Názor, že napadnuté rozhodnutie by sa malo považovať len za rozhodnutie o valorizácii pôvodnej výšky úrazovej renty, nemá opodstatnenie v samotnom jeho výroku, a preto je odvolací súd toho názoru, že je daná jeho právomoc na preskúmanie napadnutého rozhodnutia v celom jeho rozsahu.

Zo žiadneho ustanovenia zákona o sociálnom poistení nevyplýva právomoc súdu v správnom súdnictve rozhodovať o správnosti výpočtu náhrady straty na zárobku po skončení práceneschopnosti priznanej navrhovateľovi do 31. decembra 2003.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadal sa so všetkými relevantnými námietkami navrhovateľa.

Skutočnosti, ktorými navrhovateľ v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie krajského súdu neboli zistené v odvolacom konaní. Tieto boli sčasti totožné s námietkami, ktoré navrhovateľ namietal už v prvostupňovom konaní

a s ktorými sa krajský súd dostatočne vysporiadal a sčasti nesúviseli s predmetom súdneho prieskumu v tomto konaní (napr. rozhodnutie o náhrade požadovanej škody), preto na ne odvolací súd neprihliadol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok Krajského súdu v Trenčíne potvrdil ako vecne správny podľa § 219 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni v odvolacom konaní trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 27. marca 2008

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová